

Petránova Ljudmila.

(Povest. — Spisal Dobrávec.)

Bilo je dva dni pred zadnjo dražbo Petranove hiše. Kapitan je sedel zamišljen v svoji sobici in se oziral po znanih predmetih, ki so ga spominjali mnogih veselih dnij na božjem svetu, ko je še ponosno veleval pomorščakom stoječ na kapitanovem mostiču sredi ladije ter motril kompas in pa zaznamenoval hitrost, s katero je rezal parnik zelenkaste morske valove.

Nocoj ni bil kapitan najboljše volje. Dobil je namreč pismo iz mesta Adena v Arabiji, da se je potopil oni parnik, kateremu je bil toliko let kapitan Pavel Koren. Stari pomorščak je glasno tožil o slabih časih in slabih kapitanih. Mnogo njegovih znancev se je potopilo, a večina se je, hvala Bogu, vendar-le rešila. Ta novica ga je nekoliko utešila. Vendar je moža vznemirjala še neka druga stvar, in to je bila zadnja dražba Petranove hiše. Silno ga je jezilo, da se brat ni udal vkljubo vsem grožnjam. Torej niti toliko mu ni vreden on, ki je njegov rodni brat; on, ki mu je dal toliko denarja v kupčijo, da je Ivan spravil lepe dobičke v svoj žep, a nikoli ga ni še prosil krajcarja. Niti toliko ga ne ceni, da bi vpričo njega prizanesel revi, katere dolg je Korenu prava ničla. To je čudno.

V sveti ježi udari kapitan po mizi in hoče zopet k bratu, da mu naznani terjatev za doto in vse posojene novce. Ondaj se mu prikaže izpod nekkih papirjev droben, zapečaten listič, čegar naslov je kazal, da je namenjen prav kapitanu. Urno ga odprè in bere:

Velečastiti gospod kapitan!

Srčno rada bi Vas ustno prosila, da posredujete za me in mojo ubogo mamó pri gospodu bratu zastran skorajšnje dražbe, pa nisem mogla skrivaj z Vami govoriti in Vas kleče prositi milosti.

Zato izvolite mi oprostiti otroško nepremišljenost in poskusite omečiti srce gospodu bratu, da naju z mamó pusti pod streho. Saj bodeva poravnali dolg, kakor hitro bo mogoče. Gospod kapitan, vedno ste bili tako dobri meni in moji mami; zato upam, da ne bode zastonj moja prošnja. Vaša beseda veliko zaleže. Usmilite se nas vsaj Vi, dobri gospod kapitan.

S solznimi očmi Vas prosi

hvaležna

Ljudmila Petranova.

Pripomnja: To pisemce ponese v Vašo sobo mali Milanček, ki je bil danes dopoldne pri nas Z Bogom!

»Ta otrok, in tako piše!« čudil se je Pavel in zopet bral drobni listič. Nekaj trenutkov pozneje je bil že pri bratu in hudo sta se prijela.

»Torej ne misliš odnehati? Pusti no Petranovi siroti na miru.«

»Kaj siroti? To ti je pravi beraški rod, ki ni vreden, da ga zemlja nosi, verjemi!«

— Motiš se, Ivan, in prenašlo sodiš. Rajnemu Petranu nisi mogel dokazati krivice, pa vendar si ga sovražil in preganjal do smrti. Sedaj hočeš uničiti še njegovo družino. In zakaj?

»Pa dolarji, izkopani za Petranovo hišo?«

— Bog vedi, kdo jih je skrtil. Morda celo ista oseba, ki je vrgla zavitek bankovcev na njegovo podstrešje. Sicer pa vedi, da vsi ljudje sodijo stvar tako kot jaz, in jaz, to veš dobro, imam s teboj tudi nekaj pravice govoriti.

»Tako? No, radoveden sem, če je res. Prosim govôri!«

— Torej, ker želiš, bodi! Ali hočeš, da izračunava, koliko je moje dote in onega, kar sem ti dal spraviti skupaj?

To je Ivana vendar za trenotek oplasilo.

»Upam, da ni sile«, pravi mirneje.

— Praviš: ni sile. Ali je pa tebi sila preganjati Petranovko in Ljudmilo izpod strehe? Nehaj, pa neham tudi jaz.

»Torej za to ceno! O, saj sem vedel, da sta te ženski čisto pridobili na svojo stran. Premalo si možki, zato ne poznaš prekanjenosti, kakor jo poznam jaz, žal, predolgo. Zato me, dragi brate, ne ujameš. Raje pojdem tudi sam po svetu, kakor da bi me strašili taki ljudje.«

— Kakor vidim, ne jenjaš.

»Nikdar!«

— Pripravi moje denarje!

»Če hočeš, takoj jutri!«

— Dobro, jutri, ali vsaj v enem mesecu.

»Takoj jutri zvečer!«

Mrzlo sta se poslovila.

Kapitan je prišedši v sobo medlo gledal razne spomine in zbirke, hlastno stopal sem ter tja in stiskal roki v žep pa zopet iz žepa. Mučile so ga težke misli. Kakor je poznal bratovo trdo skorjo, ni se nadejal, da pritira vso stvar tako daleč. Torej raje pojde — to je dobro vedel Pavel — po denar na posodo, kakor da bi odnehal sam v svoji strasti.

Pavel je mislil dolgo, dolgo, in vedno bolj čuden se mu je dozdeval konec vseh teh posebnostij. Slednjič bode moral še sam izpod strehe. O, ti nesrečni greh! Ni se sicer bal, da mu bode s tem kakšna krivica, če ne bode pri bratu, a jezilo ga je, da je bilo brezvspešno vse njegovo prizadevanje.

Tudi Ivan je spal nemirno to noč. Ugibal je, kam se obrne na posodo po par tisočakov, da se odkriža brata. Žena ga je tolažila in mirila, naj potrpi in počaka, pa to ga je še huje razkačilo.

(Konec prihodnjíč.)

